

*füzérek. A tűzijáték fölujjong, lepereg.
Elhangzik még egy-egy sorozatlövés.
Aztán a fékcsikorgás, a dörömbölés az ajtón,
a suttogás odabent: letartóztatják a könyveket.*

M A R N O J Á N O S

Sárkánykor

Kosztolányi emlékének

*A Sárkány a könyvben okádja Nárcisz
ágyában a tüzet, az agyában,
ha neked így elképzelhetőbb, ám
az anyja a szobát, az egész lakást
okádja tele folyvást füsttel, főleg
reggel, mielőtt látogatni indul
a falu kismamáit. Az idő
gyorsabban fogy ilyenkor, mint az ember
tányérján a rántott hús vasárnap.
Nárcisz a térdét felhúzza olvas
s egyszerre rajzol lovagot s udvart,
mely zsibongva tolong, és most elnémul,
amint a dárda torkába fullad
a lángnak. Füst nyeli el a múltat.*

Zajlás

*Nárcisz a kór szülötte, termése egy
fél ablaktáblányi jégvirágnak,
mely a téli világot sejtelmessé
varázsolja heteken keresztül.
A szoba sötét sarkában egy öreg-*

ember fekszik dühödten, mert magatehetetlenül, hivatása szerint jegyző, még a régi világban, és most egy bomlásra ítélt senki, ki ezért napjában kétszer olvastatja fel magának az újsághíreket. Az asszony lágytojást hoz a gyerekeknek, vajas piritott zsemlével, az ablaktáblák között zajlik az élet.

Vázlat

(a hanyatló nap házáról)

*De mióta nőtte ki magát a kór
Nárcisz korpuszában – és a lelkében!
Felmérhetetlen. Fulladna már meg!
Erre ébred reggel, vagy az ebéddel,
melynek illatai a fürdőszobán
át szüremlenek be a konyhából,
s a konyha párás ablakán keresztül
kilátni a teraszra s azon túl
az égre, ahol nemigen történik
semmi. Lassan süllyed nyugat felé
a téglapiros napgolyó a havas
háztető felett. A szomszéd háza az,
a hanyatló napé, mely a vázlatban
beszűrődik a szürke párlaton.*

Csapda

*Nárcisz egyre ritkábban bukkan fel
a szabadban, és ahogy felbukkant,
máris kezd elpárologni, olyan
szárazságot hagyva maga után,
amely kimarja szinte üregéből
az ember szemét. Gusztustalanabban
szólva, ott ragad valami salakként*

*a szemünk sarkában, amitől sem
rendesen lecsukódní, sem igazán
kitárulni nem képes sokáig a
szemhéjunk, úgy nézünk ki a térre,
mintha múltunkból kéne a múltunkra
vetni egy pillantást, s ebbe a részbe
hagyni a világot beleszorulni.*

A bukás

*Nárcisz a szakadék szélén tántorog,
rossz nézni, ahogy fogy az esélye
a fennmaradásra, rohamokban
fogy az idő is, jeges szelével
a torkába csapdos s a tarkójába,
mikor hátat fordít neki. Mások
dacolnak az idővel, időjárással,
ő nem, ő a kitérőt kereste
mindig, mondhatnék beugrót, kapu-
aljat, ha elbeszélést terveznék
róla most írni. Ilyen terv azonban
meg sem fordul a fejemben, hiába
biztatnak néhányan, hogy próbáljam ki
legalább, én abba csak belebuknék.*